

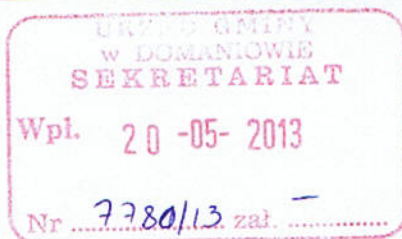

STAROSTWO POWIATOWE W OŁAWIE

ul. 3 Maja 1
55 – 200 Oława

tel. 71 301 15 22
fax 71 301 15 62
info@starostwo.olawa.pl
www.starostwo.olawa.pl
NIP 912-16-54-923

OS.600.35.2013

Oława, dnia 17 maja 2013 r.

Urząd Gminy Domaniów
Domaniów 56
55-216 Domaniów

W załączeniu przekazuję do dalszego rozpowszechnienia materiały przesłane przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu dot. zapewnienia ochrony siedlisk i ptaków należących do gatunków gniazdujących w budynkach, między innymi w razie wykonywania prac remontowych i ich termomodernizacji.

Z up. STAROSTY

mgr Piotr Łuciw
NACZELNIK
Wydziału Ochrony Środowiska

Sprawę prowadził:
Piotr Łuciw
Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska
Tel. 071 301 15 26

Wrocław, dnia 9 maja 2013 r.

WPN.6401.135.2013.KM.2

Szanowne Panie i Panowie
Starostowie
w województwie dolnośląskim

W związku ze stanowiskiem Komisji Środowiska Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ochrony siedlisk i lęgów ptaków gniazdujących w budynkach, przesyłam w załączeniu informację na temat prowadzenia prac termomodernizacyjnych i remontowych budynków w sposób zgodny z zapisami ustawy o ochronie przyrody z uprzejmą prośbą o jej przekazanie pracownikom zajmującym się w Państwa Urzędach zagadnieniami związanymi z ochroną środowiska oraz wynikającymi z zapisów prawa budowlanego zagadnieniami związanymi z remontami budynków, celem dalszego jej rozpowszechniania wśród interesantów, w szczególności wśród zarządców budynków, projektantów oraz wykonawców podejmujących roboty budowlane polegające na remoncie (w tym termomodernizacji) obiektów budowlanych.

*Regionalny Konserwator Przyrody
Zastępca Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska we Wrocławiu*
Halina Liberacka

Załączniki:

1. Informacja na temat prowadzenia prac termomodernizacyjnych i remontowych budynków zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody
2. Stanowisko Komisji Środowiska Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowisko Komisji Środowiska Senatu RP w sprawie ochrony siedlisk i lęgów ptaków gniazdujących w budynkach.

W dobie ochrony bioróżnorodności jednym z ważniejszych, zagrożonych spadkiem liczebności i wyginieciem elementów środowiska są ptaki gniazdujące w budynkach.

Od kilkunastu lat trwa wzmożona działalność modernizacyjno - remontowa budynków mieszkalnych i innych budowli. Zaplanowane bez odpowiedniego przygotowania, a następnie nieprawidłowo przeprowadzone prace modernizacyjne lub remontowe powodują niszczenie gniazd i lęgów ptaków gniazdujących w budynkach. Największe straty są ponoszone w grupie takich gatunków jak: jerzyki, wróble, jaskółki.

Komisja Środowiska Senatu RP uznaje, że konieczne jest podjęcie działań na rzecz ochrony ptaków gniazdujących w budynkach. W tym celu zwraca się do:

1. Ministra Środowiska, aby:

- zobowiązał Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do umieszczenia na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska łatwo dostępnej informacji poświęconej zagadnieniu ochrony ptaków gniazdujących w budynkach wraz z informacją o procedurze postępowania w przypadku stwierdzenia gniazd i lęgów w budynku modernizowanym;
- zobowiązał regionalnych dyrektorów ochrony środowiska do ustalenia zasad współpracy z powiatowymi inspektorami nadzoru budowlanego, policją i strażą gminną, których celem będzie wypracowanie procedur szybkich interwencji w przypadku zagrożenia gniazd i piskląt;
- podstawową zasadą było zachowanie istniejących siedlisk i gniazd, a w przypadku ich zniszczenia rekompensata była zawsze stosowana;
- wypłata premii termomodernizacyjnej z wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska zależała zawsze od spełnienia wymagań dotyczących ochrony siedlisk ptaków w budynkach;
- Główny Inspektor Ochrony Środowiska wprowadził do monitoringu pospolitych ptaków lęgowych (MPPL) liczenie w miastach chronionych ptaków i ich siedlisk;
- w ustawie o ochronie przyrody określone zostały zasady i sposoby finansowania azyli i ośrodków rehabilitacji dla zwierząt.

2. Ministra Sprawiedliwości i Generalnego Prokuratora, aby:

- wydane zostały wytyczne dotyczące zasad postępowania powszechnych jednostek prokuratury w zakresie przestępstw przeciwko środowisku zalecające, by nie były one traktowane, jako czyny o znikomej szkodliwości społecznej, w związku z tym, że przynoszą nieodwracalne szkody całemu społeczeństwu;
- wprowadzony został system szkoleń dla sędziów i prokuratorów mający na celu systematyczne poszerzanie przez nich wiedzy z zakresu ochrony środowiska, co skutkowałoby prawidłową oceną dokonywanych przestępstw i wykroczeń przeciwko środowisku i zapewniałoby ponoszenie przez sprawców takich czynów zabronionych, odpowiedzialności karnej adekwatnej do powodowanych zniszczeń w świecie roślinnym lub zwierzęcym.

3. **Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, aby:**

- w aktach prawnych regulujących zasady finansowania przedsięwzięć termomodernizacyjnych i remontowych znalazły się zapisy uwzględniające wymogi prawa ochrony środowiska, a w szczególności wymogi ochrony gatunkowej;
- rozważył celowość wprowadzenia do przepisów ustawy – Prawo budowlane obowiązku złożenia przez inwestora, przed wydaniem przez właściwy organ zgody na prace remontowe lub modernizacyjne, oświadczenia informującego o przeprowadzonym przeglądzie na okoliczność występowania siedlisk i gniazd ptaków chronionych;
- Instytut Techniki Budowlanej opracował propozycje rozwiązań technicznych i wskazówki dla inwestorów mające na celu ochronę siedlisk ptaków w modernizowanych budynkach.

4. **Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, aby:**

- w aktach prawnych regulujących zasady prowadzenia prac w szczególności konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku znalazły się zapisy uwzględniające wymogi ochrony gatunkowej, a w szczególności ochrony jerzyków mających swoje siedliska w otworach na fasadach zabytkowych budowli.

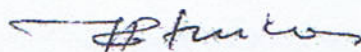
5. **Ministra Edukacji Narodowej i Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, aby:**

- wprowadzić do programów studiów na kierunkach związanych z budownictwem wiedzę o zagrożeniach dla środowiska i podstawowych prawach ochrony przyrody;
- wprowadzić do programów edukacji przedszkolnej i szkolnej elementy wiedzy o gatunkach chronionych, w tym o ptakach gniazdujących w budynkach.

6. **Organów samorządowych, aby:**

- jednostki samorządu terytorialnego różnych szczebli przed wydaniem zgody na prace remontowe i modernizacyjne informowały inwestorów o potrzebie przeprowadzenia przeglądu na okoliczność występowania siedlisk i gniazd ptaków chronionych;
- informowały inwestora o istnieniu wymogu rekompensaty za zniszczenie siedlisk i gniazd.

Przewodnicząca Komisji Środowiska Senatu RP

Jadwiga Rotnicka

Informacja

Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu

na temat prowadzenia prac termomodernizacyjnych i remontowych budynków w sposób zgodny z zapisami ustawy o ochronie przyrody.

W związku ze stanowiskiem Komisji Środowiska Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie ochrony siedlisk i lęgów ptaków gniazdujących w budynkach (kopia w załączeniu) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska informuje, co następuje.

Z uwagi na przypadki łamania prawa w zakresie ochrony gatunkowej zwierząt podczas modernizacji budynków przypominam, iż zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.), uszczegółowioną rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. Nr 237, poz. 1419) wszystkie miejsca lęgowe ptaków objętych ochroną gatunkową podlegają ochronie prawnej.

Zgodnie z zapisem § 10 pkt. 3, ppkt g ww. *rozporządzenia* ochrona gatunków dziko występujących zwierząt polega m.in. na dostosowywaniu terminów i sposobów wykonywania prac do okresów lęgów i rozrodu.

Zatem na zarządcach budynków spoczywa odpowiedzialność za prowadzenie prac termomodernizacyjnych budynków we właściwym terminie, bezpiecznym dla gniazdujących w budynkach mieszkalnych przedstawicieli chronionych gatunków ptaków.

Ze względu na istniejące prawdopodobieństwo, iż budynki planowane do remontu, przebudowy lub rozbiórki mogą stanowić miejsce gniazdowania ptaków, w tym w szczególności jerzyków *Apus apus*, jaskółek oknówek *Delichon urbicum*, wróbli domowych *Passer domesticus*, kawek *Corvus monedula* i puszczyków *Falco tinnunculus* a także miejsce potencjalnego rozrodu i hibernacji nietoperzy - gatunków objętych ochroną ścisłą na mocy *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. Nr 237, poz. 1419), przed przystąpieniem do prac należy we współpracy ze specjalistą ornitologiem dokonać przeglądu tych obiektów pod kątem występowania miejsc gniazdowania ptaków. Przegląd należy wykonać obligatoryjnie w przypadku planowanych następujących rodzajów prac:

1. Prace remontowe w tym ociepleniowe stropodachów i strychów budynków.
2. Prace remontowe dachów budynków.
3. Prace termomodernizacyjne polegające na wykonaniu ocieplenia zewnętrznego budynków.
4. Prace polegające na uzupełnieniu ubytków w elewacjach budynków.
5. Prace polegające na renowacji elementów ozdobnych elewacji (np. sztukaterii).
6. Prace polegające na rozbiórce budynków.
7. Inne niż wyżej wymienione prace, planowane w okresie od 15 kwietnia do końca sierpnia, związane z instalowaniem rusztowań i siatek ochronnych.

W celu uzyskania dokładnych i wiarygodnych wyników przegląd należy wykonać w szczytowym okresie rozrodu ptaków tj. w okresie od 15 maja do 15 lipca.

W przypadku potwierdzenia w trakcie przeglądu, iż budynek stanowi miejsce rozrodu ptaków prace należy prowadzić w terminach wyznaczonych przez ww. specjalistę. Wskazane jest aby prace na budynkach będących miejscem rozrodu lub schronienia zwierząt prowadzić w okresie od 15 sierpnia do końca kwietnia. W przypadku konieczności prowadzenia prac w okresie od początku maja do połowy sierpnia, należy w okresie od początku września do początku kwietnia podjąć działania polegające na zabezpieczeniu zinwentaryzowanych miejsc rozrodu lub schronień przed ich zasiedleniem przez ww. zwierzęta lub przewidzieć zastosowanie technologii i terminarza kolejnych etapów prac umożliwiających wykorzystywanie przez ptaki dotychczasowych miejsc gniazdowania w trakcie prowadzenia prac (np. zastosowanie rusztowania ruchomego zamiast stałego, nie montowanie kratki na otworach wentylacyjnych lub montowanie ich po 15 sierpnia, nie stosowanie siatek osłonowych na rusztowaniach). Wyboru technologii i ustalenie terminarza kolejnych etapów prac należy dokonać w uzgodnieniu ze specjalistą ornitologiem.

Zgodnie z zapisami ww. ustawy o ochronie przyrody oraz § 7 pkt. 5 i 6 ww. rozporządzenia zabrania się m.in. niszczenia jaj i postaci młodocianych oraz niszczenia miejsc gniazdowania i schronień. W przypadku gdy konieczne będzie zniszczenie miejsc gniazdowania ptaków, należy uzyskać stosowne zezwolenie na czynności zakazane w stosunku do chronionych gatunków zwierząt - zgodnie z zapisami art. 56 ustawy o ochronie przyrody, oraz przewidzieć właściwe działania kompensujące np. instalacja budek lęgowych dla ptaków.

Zakres i sposób wykonania kompensacji winien ustalić specjalista wykonujący przegląd budynków pod kątem występowania miejsc gniazdowania i schronień zwierząt.

Ponadto informuję, iż ze strony internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu www.wroclaw.rdos.gov.pl/ można pobrać materiały dotyczące ochrony ptaków w trakcie prac remontowych budynków

linki: http://wroclaw.rdos.gov.pl/images/20111221_ulotka.pdf
http://www.wroclaw.rdos.gov.pl/images/20120623_iw.pdf